

Cauza C-374/22

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

8 iunie 2022

Instanța de trimitere:

Conseil d'État (Belgia)

Data deciziei de trimitere:

18 mai 2022

Reclamantă:

XXX

Pârât:

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

**CONSEIL D'ÉTAT (CONSILIUL DE STAT), SECȚIA CONTENCIOS
ADMINISTRATIV**

CAMERA A UNSPREZECEA

HOTĂRÂRE

nr. 253.779 din 18 mai 2022

[*omissis*]

În litigiul dintre:

XXX,

[*omissis*]

și

**Commissaire général
aux réfugiés et aux apatrides.**

I. Obiectul cererii introductive

1. Prin cererea introductivă formulată la 25 mai 2020, XXX solicită casarea hotărârii nr. 235.262 din 17 aprilie 2020 pronunțată de Conseil du contentieux des étrangers (Consiliul de contencios pentru străini) [denumit în continuare „CCS”].

II. [omissis]

[omissis] [procedură]

III. Faptele utile pentru examinarea cauzei

Reclamantul declară că este cetățean guineean. Acesta a ajuns în Belgia la 7 noiembrie 2007.

Reclamantul a formulat o primă cerere de protecție internațională care a fost respinsă.

Acesta a formulat ulterior alte două cereri de protecție internațională pe care partea adversă a refuzat să le ia în considerare.

La 29 ianuarie 2019, reclamantul a formulat o a patra cerere de protecție internațională. În susținerea cererii sale, reclamantul a invocat, printre altele, faptul că este tatăl a doi copii născuți în Belgia care au fost recunoscuți ca refugiați în acest stat, la fel ca mama lor.

La 2 octombrie 2019, partea adversă a decis că această a patra cerere era inadmisibilă.

La 15 octombrie 2019, reclamantul a formulat o acțiune împotriva acestei decizii din 2 octombrie 2019.

La 17 aprilie 2020, [CCS] a respins acțiunea prin hotărârea atacată.

IV. Primul motiv

Reclamantul invocă un prim motiv întemeiat pe încălcarea „articolelor 39/65 și 48/3 din loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (Legea din 15 decembrie 1980 privind accesul pe teritoriu, șederea, stabilirea și îndepărtarea străinilor) [denumită în continuare „Legea din 15 decembrie 1980” sau „Legea privind străinii”], a articolului 23 din Directiva [2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011] privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la

conținutul protecției acordate [JO 2011, L 337, p. 9], a articolului 288 [TFUE] [omissis]”.

IV.1. [omissis] [fără relevanță pentru întrebările preliminare]

IV.2. *Al doilea aspect*

A. Tezele părților

Reclamantul arată că „[...] articolul [23 alineatul (2)] din Directiva 2011/95 conține o obligație de rezultat a statelor membre de a organiza dreptul național astfel încât membrii de familie ai beneficiarului [de protecție internațională] să poată solicita avantajele [enumerare] la articolele 24-35”, pe care „[...] articolul 23 din Directiva [2011/95] nu le-a transpus însă [...] [în] dreptul belgian, în favoarea, printre altele, a părinților unui minor recunoscut ca refugiat (precum solicitantul)”, că „[...] articolul 10 din Legea din 15 decembrie 1980 creează [omissis] un drept la reîntregirea familiei în favoarea anumitor membri de familie ai beneficiarului de protecție internațională, atât timp cât aceștia respectă condițiile stabilite de lege [...]”, că „pe de o parte, noțiunea de membru de familie în sensul articolului 23 din Directiva 2011/95 este mai largă decât membrii de familie vizați la articolul 10 din Legea din 15 decembrie 1980”, că „cu titlu exemplificativ, articolul 10 alineatul 1 punctul 7 din Legea din 15 decembrie 1980 recunoaște dreptul la reîntregirea familiei al tatălui unui străin recunoscut ca refugiat în măsura în care acesta este minor străin neînsoțit”, că „dacă copilul este însoțit, cum este cazul fiicei solicitantului, nu ia naștere dreptul la reîntregirea familiei”, că „pe de altă parte, articolele 10 și 12bis din Legea din 15 decembrie 1980 stabilesc condiții (de formă și de fond) pentru reîntregirea familiei, astfel încât dreptul la o viață de familie al unui refugiat nu este acordat automat”, că „din ceea ce precedă rezultă că articolul 10 din Legea din 15 decembrie 1980 nu reprezintă transpunerea completă a articolului 23 din Directiva 2011/95”, că „nici articolul 9bis din Legea din 15 decembrie 1980 nu constituie transpunerea acestuia”, că „acest articol privește o autorizare (iar nu o admitere) a șederii, având condiții de admisibilitate și de fond proprii, care nu permit membrului de familie să beneficieze de avantajele menționate anterior”, că „[...] [omissis] o transpunere incompletă a articolului 23 din Directiva [2011/95] este suficientă pentru a crea dreptul la statutul de protecție internațională”, că „[...] dreptul național trebuie să fie interpretat în conformitate cu articolul [23 alineatul (2)] din Directiva [2011/95] pentru a i se garanta un efect util, în conformitate cu jurisprudența menționată anterior”, că „[...] obiectivul urmărit de articolul 23 din Directiva [2011/95] este acela de a menține unitatea familială a refugiatului”, că „acest obiectiv este deja anunțat în [omissis] considerentele [(16) și (18)] ale Directivei [...]”, că „legiuitorul belgian nu a adoptat un statut *sui generis*, care să transpună în mod specific articolul 23 din Directiva 2011/95, pentru ca membrii de familie ai beneficiarului de protecție internațională să poată solicita avantajele prevăzute la articolele 24-35 din Directiva 2011/95”, că „în acest context, instanța națională trebuie, așadar, să interpreteze regimul de drept comun în materie de protecție

internațională, și anume articolul 48/3 din lege, în lumina articolului 23 din Directiva 2011/95, pentru a garanta acestei dispoziții un efect util”, că „acordarea statutului de protecție internațională membrilor de familie ai unui beneficiar de asemenea protecție este singurul mecanism care permite [omissis] menținerea unității familiale și posibilitatea membrilor de familie de a solicita avantajele prevăzute la articolele 24-35”, că „[omissis] aceste avantaje sunt legate de statutul de refugiat sau de protecție internațională și sunt grupate sub titlul «conținutul protecției internaționale»”, că „cu titlu exemplificativ, articolul 24 din directivă impune statelor membre să elibereze un permis de ședere «de îndată ce este posibil după acordarea protecției internaționale»”, că „articolul 25 prevede că statul membru eliberează [...] beneficiarilor statutului de refugiat documente de călătorie sub forma stabilită în anexa la Convenția de la Geneva, care le permit să călătorească în afara teritoriului lor, cu excepția cazului în care nu există motive imperioase de siguranță națională sau de ordine publică care să prevadă contrariul”, că „acest din urmă avantaj este accesibil de altfel numai beneficiarilor de protecție internațională”, că „[...] [omissis] hotărârea atacată, [potrivit căreia] «împrejurarea că transpunerea articolului 23 din Directiva [2011/95] ar fi necorespunzătoare, presupunând că este dovedită, nu este suficientă pentru a da naștere unui drept la statutul de protecție internațională [pentru] membrii de familie ai unui beneficiar de asemenea protecție», [omissis] încalcă [omissis] efectul util al articolului 23 din Directiva 2011/95, precum și articolul 288 [TFUE]”, [omissis], că în „lipsa transpunerii complete a articolului 23 din directivă, articolul 48/3 din Legea din 15 decembrie 1980 trebuie interpretat în conformitate cu articolul 23 din directivă pentru a respecta articolul 288 din tratat”, că în „lipsa organizării dreptului național astfel încât membrii de familie ai unui refugiat să poată solicita avantajele [enumerate] la articolul 23, autoritățile jurisdicționale sunt obligate să ia toate măsurile necesare pentru a atinge rezultatul impus prin directivă”, că „singurul mijloc pentru a atinge acest rezultat, respectiv pentru a menține unitatea familială a unui copil refugiat permițând tatălui acestuia să solicite anumite avantaje, printre care acordarea unui permis de ședere, este să se acorde tatălui o protecție internațională derivată”, [omissis]. [repetiții sau considerații irelevante]

Ca răspuns, partea adversă arată că „[omissis] [reclamanta] nu a arătat motivele pentru care Consiliul de contencios pentru străini (CCS) nu putea constata în mod legal, conform Curții de Justiție a Uniunii Europene, că articolul 23 din Directiva [2011/95] nu vizează acordarea unui statut de protecție internațională, ci numai beneficiul avantajelor prevăzute la articolele 24-35 din această directivă”, că „deși reclamantul susține că o transpunere incompletă a articolului 23 este suficientă pentru a da naștere dreptului de a i se acorda statutul de protecție internațională, acesta nu invocă niciun argument relevant care să demonstreze că această dispoziție urmărește acordarea statutului de protecție internațională membrilor de familie ai unui beneficiar de protecție internațională, iar nu doar a avantajelor prevăzute la articolele 24-35 din Directiva [2011/95]”, că „articolul 3 din această directivă permite unui stat membru să prevadă, [prin intermediul] unui «standard mai favorabil», extinderea beneficiului protecției internaționale la un membru de familie”, că „această posibilitate nu este suficientă pentru a da naștere unui drept

pe care persoanele l-ar putea solicita în condițiile în care statul nu ar fi recurs la această [posibilitate]”, că „Belgia nu a adoptat standarde mai favorabile” [omissis], că „deși reclamantul apreciază că articolul 23 din Directiva [2011/95] nu a fost transpus în mod valabil în dreptul belgian, este inoperant ca acesta să își prezinte argumentele în această privință în fața CCS care, în orice caz, nu este competent să se pronunțe cu privire la acordarea sau nu a avantajelor prevăzute la articolele 24-35 din directiva menționată, indiferent dacă transpunerea acestui articol 23 este sau nu corespunzătoare”, că „argumentele întemeiate pe supremația dreptului Uniunii și pe principiile de interpretare nu pot determina CCS să își asuma competențe de care nu dispune”, că „CCS a decis în mod legal că luarea în considerare a interesului superior al copilului și a respectării vieții de familie a reclamantului nu permitea oricum să consacre dreptul unui membru de familie al unui beneficiar de protecție internațională la acordarea aceluiași statut precum acestuia [...]”.

În replică, reclamantul arată că „pârâțul are în vedere o abordare a articolului 23 din directivă care privează dispoziția de orice efect util și de orice eficiență” că „nu este pus în discuție efectul direct al articolului 23 din directivă (și, prin urmare, beneficiul direct al dispozițiilor europene netranspuse în dreptul belgian), ci interpretarea conformă a dreptului național în raport cu acest articol 23 pentru a-i garanta efect util”, că „a trimite solicitantul către o multitudine de interlocutori instituționali și jurisdicționali pentru a invoca individual drepturile prevăzute la articolele 24-35 din Directiva [2011/95], calificate de legiuitorul european drept «conținutul protecției internaționale», privează articolul 23 din Directiva 2011/95 de efectul său util și în mod cert nu urmărește obiectivul directivei (printre care se numără menținerea unității familiale a refugiatului și luarea în considerare a interesului superior al copilului)”, că „transpunerea incompletă a acestui articol 23 are ca efect faptul că un refugiat minor se află într-o situație precară dacă părintele său nu beneficiază de un statut care să-i garanteze avantajele [enumerare] la articolele 24-35 din directivă (printre care dreptul la un permis de ședere, dar și accesul la un loc de muncă, la educație, la îngrijirea sănătății, la locuință [...])”, că „în ceea ce privește competența Consiliului de contencios pentru străini, articolul 39/2 din Legea din 15 decembrie 1980 prevede că Consiliul poate reforma decizia atacată”, că acesta „este, așadar, pe deplin competent pentru a-i recunoaște solicitantului statutul de refugiat pe care l-a solicitat”, că acesta „este ținut, pe de altă parte, potrivit Curții de Justiție, să interpreteze dreptul intern «în măsura posibilului, în lumina textului și a finalității directivei în cauză pentru a atinge rezultatul urmărit de aceasta și, prin urmare, pentru a se conforma articolului 288 al treilea paragraf TFUE»”, că „Curtea [omissis] [a precizat] că cerința unei interpretări conforme a dreptului național este, astfel, inerentă sistemului Tratatului FUE, întrucât permite instanțelor naționale să asigure, în limitele competențelor lor, deplina eficacitate a dreptului Uniunii”, că „acordarea unui statut derivat de refugiat este, pe de altă parte, pe deplin compatibilă cu dreptul Uniunii (Hotărârea [din 4 octombrie 2018, Ahmedbekova, C-652/16, EU:C:2018:801])”, că „solicitantul deplânge faptul că interesul superior al copilului și efectivitatea statutului de refugiat al minorului sunt examinate din nou în mod marginal (de pârât și de Consiliul de contencios pentru străini), fără ca

acest interes superior să reprezinte o considerație primordială”, că „solicitantul [...] insistă cu privire la relevanța întrebărilor preliminare propuse”, că acestea „sunt, astfel, diferite de cele care au determinat pronunțarea Hotărârii Ahmedbekova”. [repetiții sau considerații irelevante]

Părțile au fost întreabate în ședință cu privire la aplicabilitatea articolului 23 din Directiva [2011/95] în situația reclamantului, din moment ce din articolul 2 [litera (j)] din aceeași directivă reiese că membrii de familie ai beneficiarului de protecție internațională sunt vizați de directiva [menționată] [*omissis*]/[*omissis*], „în măsura în care familia exista deja în țara de origine” și că din explicațiile reclamantului rezultă că familia sa nu exista în țara de origine, ci în Belgia, întrucât copiii săi s-au născut în acest stat.

Reclamanta a susținut în esență că familia sa nu exista în țara de origine, că el nu face obiectul domeniului de aplicare material în sens strict al Directivei [2011/95], că a invocat totuși o situație de dependență a copiilor săi în raport cu el, că interesul superior al copiilor săi impune ca el să poată beneficia de protecție internațională, că este necesar ca noțiunea de membri de familie în sensul Directivei [2011/95] să fie una extinsă, în conformitate cu considerentele (18), (19) și (38) ale acesteia, pentru a ține seama de interesul superior al copiilor și de situația de dependență. [*omissis*].

Partea adversă a arătat în esență că interpretarea coroborată a articolului 2 litera (j) și a articolului 23 din Directiva [2011/95] conduce la excluderea din domeniul de aplicare al articolului 23 a membrilor unei familii care [nu] exista în țara de origine, că interpretarea considerentelor (18), (19) și (38) nu [ar putea] să modifice această concluzie, că, fie și extinsă, noțiunea de membru de familie presupune ca aceasta din urmă [să fi fost] constituită în țara de origine, că, deși considerentele (18), (19) și (38) impun să se țină seama de interesul superior al copilului, acest lucru are ca vocație să ofere o orientare statelor membre la interpretarea directivei, însă nu ar putea fi contrar termenilor clari ai articolului 2 litera (j) și nici să justifice aplicarea articolului 23.

B. Aprecieri

[*omissis*] [fără relevanță]

Articolul 23 din Directiva [2011/95] prevede că:

- „(1) Statele membre se asigură că unitatea familiei poate fi menținută.
- (2) Statele membre se asigură că membrii de familie ai beneficiarului de protecție internațională care, în mod individual, nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a obține această protecție, pot pretinde beneficiile prevăzute la articolele 24-35, în conformitate cu procedurile de drept intern și în măsura în care aceasta este compatibilă cu statutul juridic personal al membrului de familie. [...]

[omissis]” [fără relevanță].

Membrii de familie ai beneficiarului de protecție internațională sunt definiți la articolul 2 litera (j) din directiva menționată, care prevede că:

„se aplică următoarele definiții [...] «membri de familie» înseamnă, în măsura în care familia exista deja în țara de origine, următorii membri ai familiei beneficiarului de protecție internațională care sunt prezenți în același stat membru ca urmare a cererii de protecție internațională:

- [omissis] [fără relevanță]
- tatăl, mama sau un alt adult responsabil pentru beneficiarul de protecție internațională, fie prin lege, fie prin practica statului membru în cauză, în cazul în care beneficiarul respectiv este minor și necăsătorit.”

Unul dintre avantajele prevăzute la articolele 24-35, a căror acordare este prevăzută la articolul 23 [alineatul (2)], este permisul de ședere menționat la articolul 24 din Directiva [2011/95]. Partea adversă nu contestă că legea belgiană nu prevede, în temeiul transpunerii Directivei [2011/95], un drept de ședere pentru reclamantă în situația sa. Reclamantul este tatăl a doi copii minori care s-au născut în Belgia și care au fost recunoscuți în acest stat ca refugiați. Familia [a fost, așadar,] întemeiată în Belgia, iar nu în țara de origine.

Articolul 10 alineatul 1 primul paragraf punctul 7 din Legea [din 15 decembrie 1980] prevede un drept de ședere în favoarea „tatălui și mamei unui străin recunoscut ca refugiat în sensul articolului 48/3 sau care beneficiază de protecție subsidiară, care vin să locuiască împreună cu acesta, în măsura în care acesta are vârsta sub 18 ani și a intrat în Regat fără a fi însoțit de un străin major responsabil pentru el prin lege și nu a fost efectiv luat ulterior în îngrijire de o asemenea persoană sau a fost lăsat neînsoțit după intrarea în Regat”. Această dispoziție nu este aplicabilă reclamantului, din moment ce copiii săi minori nu au intrat în Belgia fără a fi însoțiți de un străin major responsabil pentru ei.

Conseil d’État (Consiliul de Stat) ridică problema aplicabilității articolului 23 din Directiva [2011/95] în situația reclamantului, dat fiind că din articolul 2 litera (j) din aceeași directivă reiese că membrii de familie ai beneficiarului de protecție internațională [...] sunt vizați de Directiva 2011/95/UE [omissis] „în măsura în care familia exista deja în țara de origine”. [omissis] [repetiții]

Prin urmare, trebuie să se adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene o trimitere preliminară cu privire la aplicabilitatea articolului 23 din Directiva [2011/95] în situația reclamantului. Este necesar să fie adresate [primele două] întrebări [prezentate în dispozitiv]

- [omissis] [textul primelor două întrebări].

În cazul în care Curtea de Justiție a Uniunii Europene ar răspunde la aceste întrebări în sensul că articolul 23 din Directiva [2011/95] este aplicabil în situația reclamantului, reclamantul susține în esență că, întrucât nu a fost transpusă în mod valabil în dreptul belgian, dispoziția menționată are un efect direct care implică obligația Belgiei de a-i acorda protecție internațională. Reclamantul afirmă în același timp că dreptul național trebuie aplicat în conformitate cu dreptul Uniunii Europene și că, pentru a conferi efect util articolului 23 din Directiva [2011/95], care nu a fost transpus, articolul 48/3 din Legea din 15 decembrie 1980, care privește acordarea statutului de refugiat, trebuie interpretat în sensul că permite acordarea protecției internaționale.

În așteptarea hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la întrebările preliminare adresate prin prezenta decizie, Consiliul de Stat apreciază că articolul 23 din Directiva [2011/95] nu pare să impună acordarea protecției internaționale membrilor de familie ai beneficiarului de protecție internațională vizați de această directivă. Această dispoziție pare să prevadă doar conferirea avantajelor prevăzute la articolele 24-35 membrilor de familie care nu îndeplinesc în mod individual condițiile necesare pentru a obține protecție internațională. Pe de altă parte, articolul 48/3 din Legea din 15 decembrie 1980 nu oferă posibilitatea de a acorda protecție internațională persoanelor care nu îndeplinesc în mod individual condițiile necesare pentru a o obține, cum este reclamantul. Interpretarea articolului 48/3 din Legea din 15 decembrie 1980 invocată de reclamant, potrivit căreia ar putea să i se acorde protecție internațională în temeiul acestei dispoziții, este, așadar, o interpretare *contra legem*.

În așteptarea hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la întrebările preliminare adresate prin prezenta decizie, Conseil d'État (Consiliul de Stat) consideră că, în cazul în care articolul 23 din Directiva [2011/95] ar fi aplicabil reclamantului și ar avea efect direct în lipsa unei transpuneri, reclamantul ar putea solicita beneficiul a ceea ce pare să prevadă articolul 23, și anume acordarea avantajelor prevăzute la articolele 24-35 și, în special, a permisului de ședere prevăzut la articolul 24, care i-ar permite să locuiască în mod legal în Belgia împreună cu familia sa. Dimpotrivă, efectul direct al articolului 23 din Directiva [2011/95] nu implică aparent să i se acorde reclamantului ceea ce această dispoziție nu pare să prevadă, și anume acordarea protecției internaționale, în condițiile în care reclamantul nu îndeplinește în mod individual condițiile necesare pentru a o obține.

Întrucât Conseil d'État (Consiliul de Stat) se pronunță în ultimă instanță, acesta este obligat să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene, astfel cum solicită reclamantul, cu privire la eventualul efect direct al articolului 23 din Directiva [2011/95] și la consecințele care ar rezulta din acesta.

Prin urmare, este necesar să fie adresate [a treia și a patra] întrebare [prezentate în dispozitiv].

– [omissis] [textul celei de a treia și al celei de a patra întrebări]

Această întrebare [constituie a cincea întrebare prezentată în dispozitiv].

- [omissis] [textul celei de a cincea întrebări]

V. *Al doilea motiv*

A. Tezele părților

Reclamantul invocă un al doilea [motiv] întemeiat pe încălcarea „articolelor 39/65 și 48/3 și a articolului 57/1 alineatul 4 din Legea din 15 decembrie 1980 [omissis], a articolelor 20 și 23 din Directiva 2011/95 [omissis], a articolului 8 din Convenția europeană a drepturilor omului [denumită în continuare «CEDO»], a articolelor 7 și 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene [denumită în continuare «carta»], a articolului 3 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului [omissis]”.

Reclamantul susține că „noțiunea de interes superior al copilului, introdusă la articolul 3 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, este reluată de asemenea [omissis] la articolul [20 alineatul (5)] din Directiva 2011/95 și la articolul 24 din [cartă]”, că „este vorba de asemenea despre viața de familie a solicitantului cu fiica sa recunoscută ca refugiată în Belgia, protejată prin articolul 8 din [CEDO] și prin [articolul] 7 din cartă”, că „pentru orice răspuns, Consiliul de contencios pentru străini afirmă că nu vede în ce mod «luarea în considerare a interesului superior al copilului ar da naștere, pentru ascendentul unui beneficiar de protecție internațională, unui drept de a beneficia de același statut precum acesta din urmă”, că „nici partea adversă, nici [CCS] nu consideră interesul superior al fiicei solicitantului ca fiind primordial”, că [o] „simplă posibilitate pentru un stat membru, prevăzută de un act de drept derivat al Uniunii, se poate transforma într-o veritabilă obligație în sarcina aceluiși stat membru în vederea garantării respectării drepturilor fundamentale consacrate de [cartă] [omissis]”, [omissis] că „[...] chiar în lipsa unei obligații formale, stabilită la articolul 23 din Directiva 2011/95, de a acorda părintelui unui refugiat recunoscut același statut de protecție internațională, această obligație decurge din coroborarea articolelor 20 și 23 din Directiva 2011/95, interpretate în lumina articolelor 7, 18 și 24 din cartă, [a articolului] 8 din CEDO și [a articolului] 3 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului”, că în „stadiul actual al dreptului belgian, care nu permite solicitantului să beneficieze de reîntregirea familiei în raport cu fiica sa, [CCS] ar trebui să efectueze o apreciere echilibrată și rezonabilă a tuturor împrejurărilor actuale și relevante ale speței, ținând seama de toate interesele în discuție și, în special, de interesul superior al copilului în cauză”, că „[omissis] luarea în considerare a interesului superior al copilului poate fi suficientă pentru a da naștere, pentru un membru de familie al unui minor care beneficiază de protecție internațională, unui drept de a beneficia de același statut precum acesta din urmă”, că „interesul superior al copilului este, astfel, o normă de interpretare care trebuie să orienteze Consiliul de contencios pentru străini la aplicarea articolului 23 din directivă”, [omissis] [repetiții sau considerații fără relevanță].

– [omissis] [textul celei de a șasea întrebări]

Ca răspuns, partea adversă arată că [omissis] [repetiții] [„]singurele obligații care rezultă din articolul 23 erau de a acorda membrilor de familie ai unui beneficiar de protecție internațională avantajele prevăzute la articolele 24-35 din Directiva [2011/95], iar nu obligația de a acorda statutul de protecție internațională”, că „[...] nu se poate impune Consiliului de contencios pentru străini să acorde statutul de protecție internațională în temeiul articolului 23 din directivă, în condițiile în care directiva menționată nu prevede aceasta”, că „[...] CCS a considerat în mod legal că împrejurarea că articolul 23 din Directiva [2011/95] ar fi fost transpus într-un mod necorespunzător, presupunând că este dovedită, nu este suficientă pentru a da naștere dreptului la acordarea protecției internaționale pentru membrii de familie ai unui beneficiar de o astfel de protecție”, că „[...] Curtea de Justiție s-a pronunțat deja cu privire la domeniul de aplicare al articolului 23 din Directiva [2011/95] și că împrejurarea că acest articol ar fi transpus într-un mod necorespunzător în dreptul belgian nu poate determina în niciun caz acordarea statutului de protecție internațională reclamantului”, [omissis]. [repetiții sau considerații fără relevanță]

În replică, reclamantul arată [omissis] că „[omissis] interesul superior al copilului trebuie să reprezinte o considerație primordială, atât pentru Națiunile Unite, cât și pentru Uniunea Europeană și pentru legiuitorul [b]elgian; aceasta implică faptul că statele membre, atunci când pun în aplicare dreptul Uniunii, trebuie să efectueze o apreciere echilibrată și rezonabilă a tuturor împrejurărilor și intereselor în cauză [a se vedea printre altele Hotărârea din 26 martie 2019, SM (Copil plasat sub kafalah algeriană), C-129/18, EU:C:2019:248, în [care] Curtea de Justiție a interpretat în mod extensiv noțiunea de alt membru de familie, în numele interesului superior al copilului – dar și, recent, Hotărârea din 16 iulie 2020, État belge (Reîntregirea familiei – Copil minor) (C- 133/19, C- 136/19 și C- 137/19, EU:C:2020:577)]; o simplă posibilitate, pentru un stat membru, prevăzută de un act de drept derivat al Uniunii se poate transforma într-o veritabilă obligație în sarcina aceluiași stat membru pentru a garanta respectarea drepturilor fundamentale consacrate de cartă” [omissis]. [repetiții]

B. Aprecieri

[omissis] [fără relevanță]

Reclamantul susține în esență în acest al doilea motiv că luarea în considerare a interesului superior al copilului, prevăzut la articolul 20 din Directiva [2011/95], și a respectării vieții de familie presupune că, în temeiul articolului 23 din aceeași directivă, trebuie acordată protecție internațională tatălui unor copii recunoscuți ca refugiați în Belgia și născuți în acest stat, chiar dacă tatăl respectiv nu îndeplinește în mod individual condițiile necesare pentru a obține protecție internațională.

În așteptarea hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la întrebările preliminare adresate prin prezenta decizie, Conseil d'État (Consiliul de Stat) apreciază că [situația nu pare să fie aceasta]. [repetiții]

Presupunând că Directiva [2011/95] se aplică tatălui unor copii recunoscuți ca refugiați în Belgia și născuți în acest stat, luarea în considerare a interesului superior al copilului, prevăzut la articolul 20 din Directiva [2011/95], și a respectării vieții de familie pare să poată fi asigurată prin acordarea unui permis de ședere care să permită acestui tată să trăiască legal în Belgia împreună cu familia sa, fără a fi necesar să i se acorde protecție internațională atunci când nu îndeplinește în mod individual condițiile necesare pentru a o obține. În cazul în care Curtea de Justiție a Uniunii Europene ar răspunde că articolul 23 din Directiva 2011/95/UE este aplicabil în situația reclamantului și că, în lipsa unei transpuneri a dispoziției menționate, aceasta are efect direct, iar reclamantul ar putea solicita statului belgian să beneficieze de avantajele prevăzute la articolele 24-35, printre care se numără un permis de ședere, care să îi permită să trăiască în mod legal în Belgia împreună cu familia sa.

Întrucât Conseil d'État (Consiliul de Stat) se pronunță în ultimă instanță, acesta este obligat să adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene, astfel cum solicită reclamantul, o întrebare cu privire la aspectul dacă luarea în considerare a interesului superior al copilului, prevăzut la articolul 20 din Directiva 2011/95/UE, și a respectării vieții de familie implică faptul că, în temeiul articolului 23 din aceeași directivă, trebuie acordată protecție internațională tatălui unor copii recunoscuți ca refugiați în Belgia și născuți în acest stat, chiar dacă tatăl respectiv nu îndeplinește în mod individual condițiile necesare pentru a obține protecție internațională.

Prin urmare, este necesar să se adreseze întrebarea invocată de reclamant. Această problemă [constituie cea de a șasea întrebare enunțată în dispozitiv].

– [omissis] [textul celei de a șasea întrebări]

PENTRU ACESTE MOTIVE,

CONSEIL D'ÉTAT (CONSILIUL DE STAT) DECIDE:

[omissis]

În conformitate cu articolul 267 al treilea paragraf [TFUE], următoarele întrebări preliminare sunt adresate Curții de Justiție a Uniunii Europene:

- Articolul 2 litera (j) și articolul 23 din Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție

subsidiară și la conținutul protecției acordate trebuie interpretate în sensul că se aplică în cazul tatălui a doi copii născuți în Belgia și recunoscuți ca refugiați în acest stat, în condițiile în care articolul 2 litera (j) menționat precizează că membrii de familie ai beneficiarului de protecție internațională care sunt vizați de Directiva 2011/95/UE sunt vizați „în măsura în care familia exista deja în țara de origine”?

- Împrejurarea invocată de reclamant în ședință, potrivit căreia copiii săi sunt într-o situație de dependență în raport cu el și că interesul superior al copiilor săi impune, potrivit reclamantului, să îi fie acordată protecție internațională, implică, din perspectiva considerentelor (18), (19) și (38) ale Directivei 2011/95/UE, ca noțiunea de membri de familie ai beneficiarului de protecție internațională, vizați de Directiva 2011/95/UE, să fie extinsă la o familie care nu exista deja în țara de origine?
- În cazul unui răspuns afirmativ la primele două întrebări preliminare, articolul 23 din Directiva 2011/95/UE, care nu a fost transpus în dreptul belgian astfel încât să se prevadă acordarea unui permis de ședere sau a protecției internaționale tatălui unor copii recunoscuți ca refugiați în Belgia și născuți în acest stat, poate avea efect direct?
- În cazul unui răspuns afirmativ, articolul 23 din Directiva 2011/95/UE conferă, în lipsa transpunerii, tatălui unor copii recunoscuți ca refugiați în Belgia și născuți în acest stat dreptul de a solicita avantajele prevăzute la articolele 24-35, printre care se numără un permis de ședere care să îi permită să trăiască în mod legal în Belgia împreună cu familia sa, sau dreptul de a obține protecție internațională chiar dacă tatăl respectiv nu îndeplinește în mod individual condițiile necesare pentru a obține protecție internațională?
- Efectul util al articolului 23 din Directiva privind standardele minime, interpretat în lumina articolelor 7, 18 și 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a considerentelor (18), (19) și (38) ale Directivei privind standardele minime, impune statului membru, care nu și-a organizat dreptul național astfel încât membrii de familie [în sensul vizat la articolul 2 litera (j) din directiva menționată sau față de care există o situație individuală de dependență] ai beneficiarului de un astfel de statut să poată solicita anumite avantaje în cazul în care nu îndeplinesc în mod individual condițiile pentru acordarea aceluiași statut, să recunoască respectivilor membri de familie un drept derivat la statutul de refugiat pentru a putea solicita avantajele menționate în scopul menținerii unității familiale?
- Articolul 23 din Directiva privind standardele minime, interpretat în lumina articolelor 7, 18 și 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a considerentelor (18), (19) și (38) ale Directivei

privind standardele, impune statului membru, care nu și-a organizat dreptul național astfel încât părinții unui refugiat recunoscut să poată beneficia de avantajele enumerate la articolele 24-35 din directivă, să le acorde o protecție internațională derivată pentru a se considera primordial interesul superior al copilului și pentru a se asigura efectivitatea statutului de refugiat al acestuia din urmă?

[*omissis*]

[procedură și compunerea completului de judecată]

DOCUMENT DE LUCRU